EBÛ CA’FER BİN SİNÂN

Nişâbûr’da yetişen evliyânın büyüklerinden. Hadîs ilmi hafızlarından (yüzbin hadîs-i şerîf ezberlemiş olan) olup, bu ilimdeki derecesi çok yüksek idi. Çok hadîs-i şerîf yazıp rivâyet etmiştir.

İsmi, Ahmed bin Hamdân bin Ali bin Sinân el-Hîrî en-Nişâbûrî olup, künyesi Ebû Ca’fer’dir. Büyük âlim Ebû Osman’ın (radıyallahü anh) talebesidir. Ebû Hafs ve başka büyük zatlarla görüşüp sohbet etti. Haramlardan ve şüphelilerden çok sakınır, şüpheli olmak korkusuyla mübahların çoğunu terk ederdi. Allahü teâlâdan korkması çok fazla olup, çok ibadet eder, geceleri de buna devam ederdi. Duâsı makbûl olan yüksek bir zat idi. Kendisiyle beraber ailesi ve çocukları da, bu halde idi. Evinde İslâmiyyetin incelikleri hakkında mütâlalar yapılır ve tatbik edilirdi. Ebû Ca’fer bin Sinân (radıyallahü anh) ömrünün son yirmi senesini Mekke-i mükerremede, Harem-i şerîfde geçirdi. O vakitte, orada bulunan âlimlerin ileri gelenlerinden idi. 311 (m. 923)’de orada vefât etti. Hadîs ilminde İmâm-ı Müslim’in (radıyallahü anh) usûlü ile tasnîf ettiği Sahîh adlı eseri vardır.

Ebû Ca’fer bin Sinân (radıyallahü anh) buyurdu ki:

“Allahü teâlânın emir ve yasaklarına itaat eden kimsenin, bu itaati sebebiyle âsî, günahkâr olanlara karşı tekebbür etmesi, asilerin isyanından daha kötü, onun bu hali asilerin halinden daha zararlıdır.”

“Bir kimsenin, işlediği günahlara tövbe etmemesi, o günahı işlemesinden daha kötüdür.” “Kişinin güzelliği sözlerinin güzelliğinden, kişinin kemali de işlerinin doğruluğundandır.”

“Allahü teâlâdan başka her şeyden yüz çeviren kimsenin, bu halinde doğru olmasının alameti; dünyâ ve başka şeylerin kendisini hiç meşgûl etmemesidir.”

“Bildiği bir şeyi, nefsinden bilip onu beğenen kimse, Allahü teâlânın beğenmediği bir şeyi sevmiş olur.”

“Israr ile devam edilen küçük bir günah, pişman olunmuş, tövbe edilmiş olan büyük bir günahtan daha büyüktür. İhlâs ile yapılan az bir iyilik de, gösteriş için, kendini beğenerek, kibirle yapılan çok iyilikten daha çoktur.”

“Kendisinden gördüğün bir ayıbdan dolayı, müslüman kardeşini kötüleme. Olur ki, aynı hataya sen de düşersin ve ondan da kötü olursun. O halde, onda bir kusur bulunduğunu anladığın zaman, onun için Allahü teâlâya duâ et ve Allahü teâlâdan ona rahmet etmesini iste. Onda bulunan kusurun sende de bulunmasından kork. Onda olan musîbetin, sana da gelmediği için Allahü teâlâya şükret.”

“Allahü teâlânın kıymet verdiği şeye, ancak Allahü teâlâyı ta’zîm edenler hürmet gösterir. Allahü teâlâyı tanıyan, O’nun razı olduğu şeylere yapışır. Onun emir ve yasaklarına teslim olur. Onun bu teslimiyeti Rabbine olan ta’zîminden doğar. Onu ta’zîm ettiği zaman, Allahü teâlâdan başka herşey kendisine küçük görünür. Bu hal, kalbindeki Allahü teâlâya olan ta’zimdendir. Bu ta’zîmden, Allahü teâlâyı tanıyan ve O’na itaat edenlerin, ya’nî bütün mü’minlerin hürmetini gözetmek hâsıl olur.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) El-A’lâm cild-1, sh. 119

2) Tabakât-ül-kübrâ cild-1, sh. 103

3) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 261

4) Tabakât-üs-sûfiyye sh. 333